

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО»**

**ПОЛОЖЕННЯ
про внутрішню систему забезпечення якості
освітньої діяльності
Закладу вищої освіти «Університет трансформації
майбутнього»
(нова редакція)**

Розглянуто та ухвалено
на засіданні Вченої ради ЗВО
«Університет трансформації
майбутнього»
«28» лютого 2025 р.
протокол № 2

Введено в дію Наказом Президента
«28» лютого 2025 р. № 8-3

Чернігів 2025

1. Загальні положення

1.1. Одним з основних принципів освітньої діяльності Закладу вищої освіти «Університет трансформації майбутнього» (далі – ЗВО УТМ) є підвищення якості надання освітніх послуг.

1.2. Для втілення політики забезпечення якості вищої освіти необхідне розуміння кожним співробітником ЗВО УТМ, що від їх готовності, бажання і здатності забезпечити реалізацію освітньо-професійних і освітньо-наукових програм на належному рівні, створити умови, які б сприяли здобувачам вищої освіти у досягненні передбачених цими програмами результатів, а також від наявності повного, своєчасного і відчутного визнання внеску у здійснювану роботу всіх учасників освітнього процесу залежить якість вищої освіти і місце ЗВО УТМ у загальній системі вищої освіти.

1.3. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності ЗВО УТМ (далі – Положення) розроблено відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07. 2014 №2 1556-VII (із змінами);
- Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 № 1187 (із змінами);
- Рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості від 26.06.2019 (протокол № 6);
- Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686;
- Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (із змінами);
- Положення про організацію освітнього процесу в ЗВО УТМ;
- Статуту ЗВО УТМ;
- Кодексу етики та академічної доброчесності ЗВО УТМ;
- Колективного договору між керівництвом та трудовим колективом ЗВО УТМ.

1.4. Положення спирається на внутрішню культуру ЗВО УТМ, його місію, відповідну політику якості, взаємоповагу і довіру між усіма членами університетської спільноти.

1.5. Внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності (далі – ВСЗЯО) ЗВО УТМ розроблено згідно з принципами:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії ЗВО УТМ, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності;
- здійснення моніторингу якості;
- системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх

стадіях освітнього процесу;

- постійного підвищення якості науково-педагогічного потенціалу та якості навчання;
- залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості.

1.6. Система передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності;
- підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;
- збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітніх програм;
- посилення кадрового потенціалу ЗВО УТМ;
- покращення матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу та підтримка здобувачів вищої освіти;
- використання інформаційних систем для підвищення ефективності управління освітньою діяльністю;
- забезпечення публічності інформації про діяльність ЗВО УТМ;
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти;
- участь ЗВО УТМ в національних та міжнародних рейтингових дослідженнях закладів вищої освіти;
- сприяння суспільному розвитку шляхом формування нового суспільства знань, провадження навчання через дослідження, освіту та інновації для проривних рішень і розбудови сталого майбутнього.

1.7. Відділ моніторингу якості освіти, ліцензування та акредитації здійснює моніторинг якості надання освітніх послуг, забезпечення на належному рівні освітньо-наукової діяльності; регулює процеси збору та обробки інформації; формує аналітичні та статистичні дані, а також готує обґрунтування пропозицій щодо покращення організації та здійснення освітнього процесу в ЗВО УТМ.

1.8. ВСЗЯО передбачає координацію роботи всіх структурних підрозділів ЗВО УТМ. Контроль за якістю надання освітніх послуг проводиться керівництвом ЗВО УТМ, відділом моніторингу якості освіти, ліцензування та акредитації, завідувачами кафедр, гарантами освітніх програм та органом студентського самоврядування.

1.9. ВСЗЯО відповідно до Закону України «Про вищу освіту» передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньо- професійних (на першому (бакалаврському), другому (магістерському) рівнях вищої освіти) та освітньо-наукових (другому (магістерському) рівнях вищої освіти та/або на третьому рівні вищої освіти (аспірантура)) програм;
- 3) оцінювання науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-

педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні та освітньо-наукові програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

7) забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу;

8) удосконалення планування освітньої діяльності;

9) розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;

10) інших процедур і заходів.

1.10. Ієрархія структури ВСЗЯО визначається відповідно до Статуту, Положень про структурні підрозділи, на які покладено відповідальність за надання освітніх послуг, посадових інструкцій, цього Положення тощо.

2. Об'єкти моніторингу

До об'єктів контролю (моніторингу) якості навчального процесу належать:

2.1. Освітні програми

2.1.1 Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

2.1.2 На підставі стандартів вищої освіти для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності (за відсутності стандартів – на основі Національної рамки кваліфікацій відповідного рівня освіти) ЗВО УТМ розробляє освітні програми та проводить періодичний перегляд відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЗВО УТМ.

2.1.3 Відповідальність за повноту, своєчасність розробки та періодичний перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення покладається на керівника групи забезпечення спеціальності та гаранта освітньої програми, який забезпечує повноту та взаємозв'язок структурних компонентів освітньої програми.

2.1.4 Освітні програми розміщуються на сайті ЗВО УТМ.

2.2. Робочі програми дисциплін/силабуси

2.2.1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом ЗВО УТМ, який розробляється і затверджується у порядку, визначеному Положення про організацію освітнього процесу в ЗВО УТМ.

2.2.2. На підставі робочих програм для зручності здобувачів вищої освіти розробляються силабуси навчальних дисциплін освітніх програм, які містять основні характеристики дисципліни і мають на меті допомогти здобувачам в

організації їхньої навчальної діяльності.

2.2.3. Силабуси розміщуються на сайті ЗВО УТМ.

2.3. Оцінювання здобувачів вищої освіти

2.3.1. Критерії та засоби оцінювання здобувачів вищої освіти визначено Положенням про організацію освітнього процесу в ЗВО УТМ. Формулювання результатів навчання базується на(програмних результатах навчання), визначених відповідною освітньою програмою та їх деталізації.

2.3.2. Право на визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти і визначено Положенням про організацію освітнього процесу в ЗВО УТМ.

2.3.3. Визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти в рамках академічної мобільності визначено Положення про організацію освітнього процесу в ЗВО УТМ.

2.3.4. Результати щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти оприлюднюються на сайті ЗВО УТМ.

2.4. Забезпечення кадрового потенціалу

2.4.1. В основі формування та реалізації кадрової політики лежать принципи системності, інноваційності, соціальної захищеності працівників. Основна мета кадрової політики ЗВО УТМ – залучення до навчального процесу найкращих науково-педагогічних працівників і створення умов для їх подальшого професійного росту.

Удосконалення кадрової політики ЗВО УТМ передбачає:

- здійснення системної, цілеспрямованої роботи з підготовки, підбору кадрів, формування кадрового резерву;
- проведення регулярної об'єктивної оцінки потенціалу науково-педагогічних працівників ЗВО УТМ;
- покращення кадрового забезпечення освітнього процесу;
- удосконалення системи підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ЗВО УТМ;
- посилення мотивації до навчально-методичної, науково-дослідної роботи та стимулювання професіоналізму кадрів.

2.4.2. Процедура відбору та призначення на посаду науково-педагогічних працівників регулюється Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ЗВО УТМ та укладання з ними трудових договорів (контрактів).

2.4.3. Удосконалення наявних та запровадження нових критеріїв оцінювання/рейтингування науково-педагогічних працівників здійснюється з урахуванням кадрових вимог щодо забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

2.4.4. Підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників ЗВО УТМ здійснюється відповідно до чинного законодавства. Щорічний моніторинг проводиться на рівні завідувачів кафедр та аналізується відділом моніторингу якості освіти, ліцензування та акредитації.

2.4.5. Оцінювання досягнень науково-педагогічного персоналу передбачено з метою виявлення та поширення досвіду кращих викладачів ЗВО УТМ, які проводять заняття на високому науково-методичному рівні, впроваджують в освітній процес прогресивні технології навчання та результати наукових досліджень, широко застосовують новітні технічні засоби тощо.

2.5. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності

2.5.1. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності в ЗВО УТМ формується відповідно до технологічних вимог, встановлених ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

2.5.2. ВСЗЯО на всіх рівнях передбачає контроль за наявністю навчально-методичного забезпечення освітнього процесу та його доступністю для здобувачів на інформаційних ресурсах ЗВО УТМ.

2.5.3. Бібліотека ЗВО УТМ здійснює інформаційне забезпечення навчально-виховного і освітньо-наукового процесів шляхом забезпечення якісного оперативного доступу користувачів (здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників) до інформаційного простору (електронного каталогу, електронних версій наукових досліджень професорсько-викладацького складу, який включає фонди і зібрання: методичні матеріали, монографії, навчальні видання, статті, матеріали конференцій тощо).

2.5.4. ВСЗЯО включає моніторинг:

систематичного оновлення офіційного веб-сайту ЗВО УТМ, на якому розміщена основна інформація про його діяльність, а також нормативні документи;

збереження наукових надбань академічної спільноти в мережі інтернет шляхом використання системи дистанційного навчання, репозитарію;

доступності для користувачів 24 години на добу, 7 днів на тиждень, цілий рік;

надійного захисту персональних даних користувачів.

2.6. Академічна доброчесність

Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти ЗВО УТМ передбачає реалізацію етичних принципів, визначених Кодексом етики та академічної доброчесності ЗВО УТМ, якими мають керуватися всі учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та впровадження результатів наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових досягнень.

2.7. Вдосконалення процесів викладання і навчання

2.7.1. Контроль якості забезпечення освітньої діяльності в ЗВО УТМ здійснюється на рівнях:

Внутрішньокафедральний контроль.

Персональну відповідальність за якість підготовки та проведення занять, розкриття змісту навчальних дисциплін несе науково-педагогічний працівник, за яким вони закріплені, а також завідувач кафедри, на якого покладено відповідальність за належне проведення занять.

Завідувач кафедри здійснює контроль якості навчального процесу на кафедрі шляхом перевірки:

- виконання науково-педагогічними працівниками планів навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи;
- підготовки науково-педагогічними працівниками робочих програм навчальних дисциплін, силабусів, формування методичного забезпечення кожної дисципліни;
- наявності, рівня готовності і якості матеріалів дистанційних курсів в системі дистанційного навчання ЗВО УТМ;
- дотримання розкладу занять науково-педагогічними працівниками;
- проведення відкритих занять, які обговорюються на засіданнях кафедр.

Контроль на рівні відділу моніторингу якості освіти, ліцензування та акредитації шляхом:

- відвідування занять науково-педагогічних працівників;
- контролю дотримання вимог до документального оформлення результатів поточного та підсумкового контролю;
- перевірки документації кафедр згідно номенклатури справ;
- наявності затверджених у встановленому порядку освітніх програм, навчальних планів та навчальних планів за кожною спеціальністю;
- наявності робочих програм навчальних дисциплін, силабусів та їх відповідності елементам навчального процесу.

Контроль на рівні керівництва ЗВО УТМ:

- дотримання вимог до організації освітнього процесу структурними підрозділами;
- дотримання вимог щодо функціонування ВСЗЯО;
- дотримання політики забезпечення якості вищої освіти на інституційному рівні.

2.7.2. Проведення відкритих занять.

Відкрите заняття – це одна з форм контролю, метою якого є виявлення рівня професійної компетентності та педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників з метою подальшого вдосконалення викладацької діяльності.

Такий контроль базується на таких основних принципах:

- систематичність, що впорядковує навчання, стимулює мотивацію науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
- мотивація, що спонукає науково-педагогічних працівників не зупинятись на досягнутому, а постійно самовдосконалюватися, професійно зростати;
- всебічність, коли оцінювання педагогічної діяльності науково-педагогічних працівників дозволяє розглянути її у комплексі, виявити, що заслуговує на увагу, яка практика може бути поширеною між науково-педагогічним персоналом, а також з'ясувати, які саме аспекти потребують подальшого коригування або вдосконалення.

За видами відкриті заняття поділяються на пробні, поточні та показові.

1) Пробне – відкрите заняття, що проводиться претендентом на посаду науково-педагогічного працівника, новоприйнятим науково-педагогічним

працівником для підтвердження власного рівня викладацької майстерності. Його особливістю є те, що потенційний викладач, який проводить таке заняття, може не мати викладацького досвіду. Головним тут виступає такий критерій, як демонстрація потенційної спроможності роботи на науково-педагогічній посаді. Пробні заняття проводяться за рішенням завідувача кафедри з метою визначення підготовленості викладача та допуску його до проведення занять зі здобувачами вищої освіти. Тему пробного заняття та час його проведення визначає завідувач кафедри та гарант відповідної освітньої програми, про що завчасно інформує керівництво ЗВО УТМ.

2) Поточне – відкрите заняття, що проводиться науково-педагогічним працівником кафедри за бажанням, а також у разі претендування на підвищення в посаді чи отриманні рекомендації від кафедри в порядку присвоєння вченого звання.

3) Показове – відкрите заняття, що проводиться досвідченим науково-педагогічним працівником з метою демонстрації новітніх методик викладання і використання інноваційних освітніх технологій. Показове заняття виступає своєрідною школою передового викладацького досвіду. Показовим заняттям може також бути гостьова лекція. Проводиться відкрите заняття у звичайній діловій обстановці. Запрошені входять в аудиторію або приєднуються онлайн до початку заняття.

Запрошені повинні дотримуватися педагогічної етики: не втручатися в хід заняття, не висловлювати в присутності здобувачів вищої освіти свого ставлення до роботи науково-педагогічного працівника.

Обговорення та аналіз відкритого заняття проходить на засіданнях відповідних кафедр.

При обговоренні заняття питання повинні носити конкретний характер (про певні прийоми і методи роботи, конкретний навчальний матеріал заняття). Обговорення повинно стати обміном думками, дискусією.

Інформація про проведення відкритих занять оприлюднюється щонайменше за 3 (три) дні до дати проведення.

3. Структура внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності в ЗВО УТМ

3.1. Основними ланками структури ВСЗЯО є здобувачі вищої освіти, кафедри та їх професорсько-викладацький склад, уповноважені структурні підрозділи, Вчена рада та Правління ЗВО УТМ (додаток 1).

3.2. Структурними підрозділами забезпечується аналіз змісту навчання, встановлення зв'язку між місією, цілями та компонентами освітніх програм; оновлення методичного забезпечення освітнього процесу, успішності реалізації передбачених програмами форм контролю здобувачів вищої освіти, а також результатів їх оцінювання, загальної задоволеності споживачів освітніх послуг, зокрема роботодавців і інших стейкхолдерів. За результатами такого аналізу вносяться пропозиції щодо вдосконалення існуючих чи запровадження нових навчальних дисциплін, зміни і доповнення до освітньо-

професійних і освітньо-наукових програм.

3.3. ВСЗЯО є багатоплановою і включає цілісну систему нормативних та методичних документів, що регламентують ефективне управління якістю; передбачає наявність необхідних ресурсів (кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, наукових, методичних тощо); організацію освітнього процесу, яка відповідає сучасним вимогам освіти; контроль освітньої діяльності ЗВО УТМ та якості підготовки фахівців на всіх етапах навчання.

3.4. ВСЗЯО здійснюється на таких рівнях:

перший – здобувачі вищої освіти, органи студентського самоврядування;

другий – науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники/ завідувачі кафедр, гаранті освітніх програм;

третій – відділ аспірантури та докторантури/навчально-методичний відділ;

четвертий – ректорат/Вчена рада;

п'ятий – Правління/Президент.

На першому рівні організації системи контролю за якістю навчального процесу в ЗВО УТМ здійснюються опитування здобувачів вищої освіти.

Другий рівень реалізується науково-педагогічними, науковими та педагогічними працівниками кафедр за координацією гарантів освітніх програми та безпосереднього керівництва завідувачів кафедр.

Третій рівень забезпечується уповноваженими структурними підрозділами з організації навчально-методичної та наукової роботи.

На четвертому рівні ректором та Вченою радою здійснюються процедури і заходи, які забезпечують дотримання вимог до ВСЗЯО та якості вищої освіти.

На п'ятому рівні – Правління/Президент забезпечують успішне функціонування закладу (в тому числі матеріально-технічне, інформаційне, фінансове забезпечення тощо), реалізацію державної політики у галузі освіти і науки.

Відділ моніторингу якості освіти, ліцензування та акредитації координує функціонування ВСЗЯО шляхом збору та обробки інформації, формування обґрунтованих пропозиції щодо покращення якості освітнього процесу на основі результатів самооцінювання ефективності діяльності із забезпечення якості вищої освіти в ЗВО УТМ.

4. Самооцінювання ефективності діяльності із забезпечення якості вищої освіти в ЗВО УТМ

1.1. Самооцінювання включає:

– об'єктивні показники (конкурсні процедури, кількісні та якісні параметри контингенту здобувачів, кваліфікація персоналу, навчально-методичне і ресурсне забезпечення тощо);

– результати опитувань здобувачів вищої освіти, викладачів та інших стейкхолдерів;

– зовнішню оцінку.

1.2. До переліку необхідних заходів входять:

- відстеження динаміки процесів у часі за структурними підрозділами;
- запровадження на рівні кафедр процедур періодичного самооцінювання ефективності діяльності (реалізація визначених планів і встановлених завдань, виконання навчальної, дослідницької і управлінської функцій) з подальшим розглядом звітів та громадським обговоренням;
- створення банку даних щодо забезпечення моніторингу якості, що висвітлює задоволення здобувачів вищої освіти освітніми програмами, за якими вони навчаються, якісний склад та ефективність роботи науково-педагогічного персоналу, наявні навчальні і матеріальні ресурси, ключові показники діяльності структурних підрозділів тощо.

5. Прикінцеві та перехідні положення

- 5.1. Це Положення затверджується Вченою радою ЗВО УТМ та вводиться в дію наказом Президента ЗВО УТМ.
- 5.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.
- 5.3. Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.
- 5.4. Вимоги Положення обов'язкові для виконання всіма учасниками освітнього процесу ЗВО УТМ.
- 5.5. Контроль за дотриманням вимог Положення покладається на посадових осіб ЗВО УТМ відповідно до їхніх функціональних обов'язків.
- 5.6. Порядок реалізації окремих пунктів Положення може бути визначено окремими положеннями, що стосуються відповідного напрямку ВСЗЯО ЗВО УТМ.

СТРУКТУРА ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО»

